

Proiectul ca dimensiune ontologică

Dorina Kudor,
Casa Corpului Didactic Cluj

Depe sensul vieții
Scopul vieții e dezvoltarea sinelui.
(Oscar Wilde)

„Începe cu începutul, apoi continuă să mergi pâna la final, apoi oprește-te”, așa îi spune regele lui Alice, personajul din „Alice în Țara Minunilor”, de Lewis Carroll. Aceasta este o frază care sintetizează un îndemn de a trăi viața sub semnul unui proiect, al unui traseu de dezvoltare, al învățării pe tot parcursul vieții, adică a învăța cu scopul dezvoltării sinelui „de la leagăn la mormânt”

Potențialul dinamic al vieții se îndeplinește în forme ale excelenței, ale ratării, ale lenei sau ale bovarismului¹. Depinde de fiecare individ ca destinul propriu să fie o formă de împlinire a potențialului, de reușită, de evaluare a resurselor și a posibilității de depășire a limitelor interioare sau exterioare care se instalează temporar în fiecare dintre noi.

Sensul vieții este un proiect de construire continuă a identității de sine, de ieșire din sine către noi scopuri, de contestare și de depășire a limitelor.

Alchimia fericirii are ca ingredient esențial căutarea și împlinirea sensului vieții, adică determinarea și curajul de a nu rămâne *încrămenit în proiect*, de a nu rămâne prizonier al unui fals simț al identității, de a nu rămâne în limitele nocive ale unei atitudini statice, lipsite de orizont.

Despre dezvoltare personală și profesională
Lumea este o oglindă care reflectă propria stare de spirit.

Natura se distribuie ca libertate în fiecare ființă. Elanul libertății din noi ne determină să ne proiectăm viața, să alegem, să ne propunem țeluri. Excelența sau mediocritatea unui destin se definește prin modul în care fiecare persoană își gestionează dezvoltarea profesională și personală.

¹ Gabriel Liceanu, Despre limită, Humanitas Multimedia – România, 2010.

În sfera personală, cariera este traseul sau proiectul unei vieți în care dimensiunea dezvoltării personale și profesionale se conjugă. În sfera socială, cariera este o succesiune de etape și de roluri, în dependență față de un loc de muncă și de o poziție dorită. Cariera este un proiect jalonat de repere legislative.

Legea Educației Naționale configurează acest proiect pe baza „principiului relevanței - în baza căruia educația răspunde nevoilor de dezvoltare personală și celor social-economice”² - și a finalității educației de a forma competențe necesare pentru „împlinirea și dezvoltarea personală, prin realizarea propriilor obiective în viață, conform intereselor și aspirațiilor fiecăruia și dorinței de a învăța pe tot parcursul vieții”³.

Profesia didactică este plasată, în contextul învățării pe tot parcursul vieții, într-o dublă articulare: profesorul însuși trebuie să învețe continuu, dar are și menirea de a-i învăța pe elevi cum să învețe continuu, contribuind la formarea celor opt competențe cheie (Fig.1), introduse în Legea Educației Naționale (art.68) și care stau la baza curriculumului național, determinând profilul de formare a elevului.

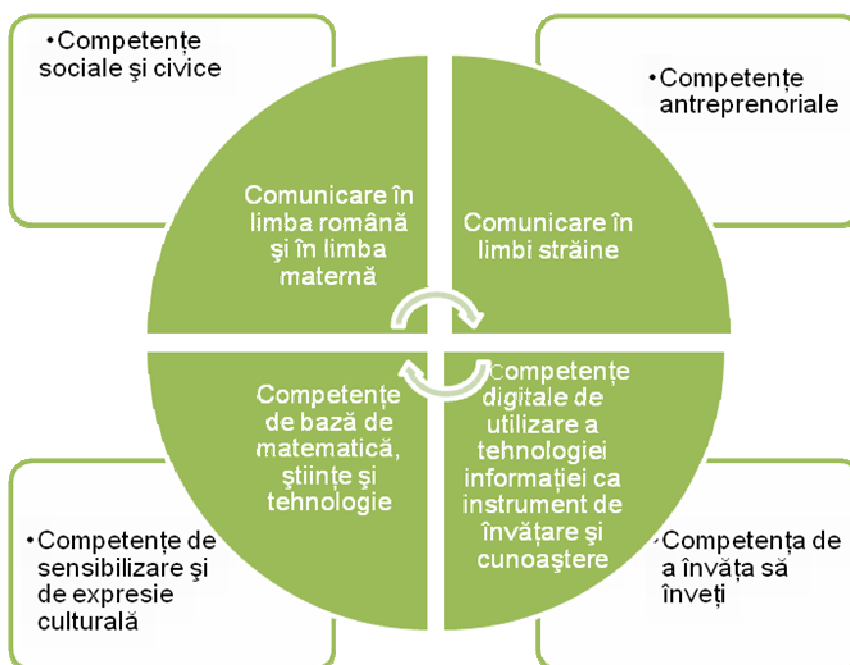

Fig.1. Cele 8 competențe-cheie

Conjugată cu formarea inițială, formarea continuă a cadrelor didactice cuprinde dezvoltarea profesională și evoluția în cariera didactică. Indicele cantitativ și calitativ al dezvoltării profesionale îl constituie acumularea, la fiecare interval consecutiv de 5 ani, considerat de la data promovării examenului de definitivare în învățământ, a minimum 90 de credite profesionale transferabile⁴.

² Legea Educației Naționale, art. 3 (alin. c).

³ Idem, art. 4 (alin. a).

⁴ Idem, art. 245 (alin.6).

Reperete legislative naționale și internaționale ale dezvoltării profesionale și ale evoluției în carieră trebuie să se armonizeze cu jaloanele individuale ale dezvoltării personale, ale împlinirii sensului vieții ca proiect personal.

Despre proiect

De la proiect până la realizarea lui e drum lung. (Moliere)

Proiectul este o formă de depășire a imobilismului și a limitelor personale, precum și a entropiei sociale. Astfel, proiectul devine un context propice al depășirii limitelor generate de rutină și de lipsa de motivație. Fie că inițiezi un proiect, sau ești cooptat într-un proiect, ești angrenat într-o nouă stare, cea de depășire a limitelor, de transformare în fapte reale a potențialului creativ și inovativ.

În duelul fiecăruia dintre noi cu limitele proprii, proiectul este o asumare a posibilului, prin alegere, promisiune și faptă, prin valorificare și dezvoltare a competențelor, a creativității și a inovației. Proiectul este vocația faptei, a proclamării încrederii în atingerea obiectivelor propuse.

Competențele pe care le dețin cadrele didactice le permit acestora să lucreze cu alții, să opereze cu un volum considerabil de informații, cu tehnologii și cunoștințe noi, să acționeze diferențiat, în funcție de publicul și de situația concretă, deci cadrele didactice știu cum să *privească înainte*, prin inițiativă și acțiune. Pentru cadrele didactice, proiectul este un instrument existențial, în care se ancorează prezentul și viitorul.

Angajarea într-un proiect eliberează de frică, de constrângeri, de teama de eșec. Este o componentă a curajului de a face, de a valorifica prezentul, *de a gândi global și a acționa local*.

Adaptând sfatul regelui către Alice din Țara Minunilor, proiectul are o dimensiune ontologică, este un fel de țară a minunilor în care totul *începe cu începutul*, parcurgând drumul până la *final*, oprindu-se când scopul a fost atins doar pentru a analiza rezultatele obținute și a căuta noi oportunități de a începe un proiect nou.